

VIẾT CHO NGƯỜI "ĐÃ CHẾT"

(Bài 13)

***/ Chuyện đời nay.**

San Jose, Thứ Ba, May 31/2017 lúc 11:58 sáng.

Hôm nay không có “đại sự” gì kể ra, ngoài chỉ một chuyện “bé bằng con kiến” mới vừa tìm thấy trong đồng thư nhận từ rất nhiều độc giả, chất cao như “núi” trong phòng viết.

Chuyện của BỐN lá thư trao đổi theo tờ báo Đời thành lập ở San Jose dạo tháng 5/2003.

***/ Thư thứ nhất:**

Nhà văn Thế Phong gửi TTBG, viết lúc 11:11 trưa ngày 7 tháng 5/2003.

Sài Gòn, ngày 7 tháng 5/2003

BG thân,

Sáng nay, anh Hoàng Vũ Đông Sơn đã tìm ra địa chỉ người bạn tên Đào Khánh Trường mà BG nhờ. Số phone anh ấy: 08390537. Không có địa chỉ thư điện tử. Và anh Đông Sơn cho biết:

“Trong hai người không cùng BG và Âu Cơ đi Dalat kỳ này, ít nhất phải có một người sẽ làm điều ấy.”

Đó là tác giả “Tháng Hai (không) Buồn Khi Đọc (văn mình) Lỗ Tấn” (bởi Lỗ Tấn có câu “Văn mình Vợ người.”

Chia vui sách mới xuất bản của BG được hoan nghênh.

UT cùng Lê Thiệp qua San Jose không phải để thăm Tê Di Hoàng mà để làm tờ báo Đời đó.

Báo sẽ ra ngày 4 tháng 5, 2003, có đăng bài của Hàm Anh và bài Đồng Sông Dị Xé của Đông Sơn, nẩy cảm hứng ở quán café 27 Nguyễn Thị Diệu. Vì lẽ đó mà Đông Sơn mới có “ngân” đi Dalat một mình dù BG và Âu Cơ không về kỳ này.

Khi nào rảnh, xin BG cho biết “đầu cua tai nheo” về chuyện báo Đời có liên hệ thế nào với BG ở bên đó nghe?

Thân, TP.

[]

***/ Thư thứ hai:**

TTBG gửi Uyên Thao

(một bữa tháng 4/2003 không nhớ ngày nào?)

Anh Uyên Thao thân,

Do bởi không biết số phone của anh khi anh đến San Jose nên BG đành gửi nhờ thư này qua email anh Thanh Thương Hoàng.

BG muốn kể cho anh Uyên Thao nghe chuyện này:

“Năm xưa (1989), nhà thơ Viên Linh dưới Santa Ana muốn làm sống dây tờ tạp chí Thời Tập của anh ta, bèn gào thi sĩ Vũ Tiến Thủy trên San Jose, bảo gửi bài.

Vũ Tiến Thủy không có bài nên cầu cứu TNH.

TNH cũng không có bài, bèn xin BG một đoạn trong NCQC (khi đó đang còn viết), gửi xuống Viên Linh.

Số Thời Tập đầu tiên, TNH mua một ấn bản đem về. Giở ra xem, không thấy có bài NCQC, BG nghĩ “số phận NCQC là ‘phải ở trong thùng rác!’”

Cho nên, bữa đó, BG buông lời thề với TNH rằng:

“Kể từ giờ trở đi, thề chẳng bao giờ gửi bài cho bất cứ báo nào dù tên tuổi vị chủ báo có ngất ngưỡng vang lừng tới đâu!”

[Ở đây nói thêm một điều:

Cũng bữa đó, TNH nhún vai khinh mạn:

"Bố thì chẳng care, bài gửi đăng cũng được, không đăng cũng được!"

Tôi ghét thái độ giả dối này, nên đáp:

"Dĩ nhiên bố không care vì bố có tài. Còn em, một chữ viết ra là một giọt máu vắt từ trái tim, em phải care thôi!"

(Tiếp tục lá thư viết gửi Uyên Thao dạo 2004).

... Và BG đã giữ được lời thề ấy.

Về sau, Viên Linh làm quen, nhiều lần gửi thư lên xin bài TTBG (các thư BG vẫn còn giữ), BG cứ vờ đi, chẳng muốn trả lời trả vốn cho thêm phiền.

Riêng tờ báo Đời hiện tại của anh Thanh Thương Hoàng, bởi vì quý nể cá nhân anh Uyên Thao, BG đã phá lời thề, nhận gửi bài cho anh ấy dù chẳng chút nào ưng ý.

Nay, BG xin anh nói hộ với anh Thanh Thương Hoàng rằng CHẴNG NÊN đề tên TTBG hoặc đăng các bài viết của BG vào trong báo. Điều này BG nói rất thành thật. Làm thế không có lợi cho tờ báo anh ấy. BG đã gây ân oán

giang hồ nhiều quá rồi, chẳng muốn vì mình mà anh em mất hết bạn bè hoặc làm cho tờ báo bị thua thiệt. BG không có bạn thì vẫn OK; chữ nghĩa BG bị đìm chết từ lâu thấy cũng OK. Nhưng tờ báo Đồi là huyết mạch của anh Thanh Thương Hoàng, do đó tự nghĩ, BG chẳng nên đem phiền cho anh ấy.

BG viết những lời này cho anh Uyên Thao với không chút hàm ý nào khác. Hơn nữa, càng cảm ơn anh Thanh Thương Hoàng thêm nếu điều mong muốn của BG được thực hiện.

Nhé anh Uyên Thao; hy vọng anh hiểu được tấm lòng BG trong vấn đề chữ nghĩa.

Còn cuốn thơ Hán Nôm của anh Ma Xuân Đạo, khi về DC, anh cứ xúc tiến dần trang rồi gửi ngay sang cho BG. BG là con người rất trọng lời hứa. Đã hứa là sẽ thực hành bằng mọi giá. Nếu anh gửi bản thảo Ma Xuân Đạo qua Cali nhanh chừng nào thì sách có cơ hội chào đời sớm chừng ấy.

Hy vọng sẽ đem được tác phẩm về cho anh Ma Xuân Đạo trong mùa nghỉ hè VN sắp tới đây.

Thân chúc anh vui,

TTBG.

[]

***/ Thư thứ ba:**

TTBG gửi Thế Phong.

Cali, May 7/2003 7:02:22 AM

Anh Thế Phong thân,

Đầu tiên là chuyển anh đọc lá thư nhỏ của anh Thanh Thương Hoàng gửi BG như sau.

April 12/2003

Chị BG quý mến,

Vì bài vở thời sự ở số ra mắt nhiều quá, chị có thể để tôi hoãn bài NCQC của chị ở những số sau được không?
Mong chị thông cảm.

Chúc vui.

(TTH.)

Sau, là viết thêm cho anh Thế Phong biết diễn biến mọi sự (một cách tóm lược).

Bài NCQC mà anh Thanh Thương Hoàng nói đến trong thư là đề mục từ anh Uyên Thao khởi đi.

Thoạt tiên, cả hai anh đến gặp BG. Ngôi chuyện trò một hồi, Thanh Thương Hoàng ngỏ ý mời BG viết cho tờ báo Đồi sắp thành lập.

BG đáp “rất bận” và “chẳng biết viết bài gì cho báo vì không quen với các loại báo như thế.”

Uyên Thao bèn đề nghị dành riêng cho BG một mục, đặt tên NCQC, trong đó BG “muốn viết gì thì viết!”

BG đành nhận lời một cách miễn cưỡng.

Sau, nghĩ lại, thấy chỉ mất thì giờ cho mình khi hiện diện cùng các cây viết hai vùng Cali Nam Bắc trên tờ báo ấy. Nên, trong lần gặp thứ hai, BG lại thốt lên lời từ chối. Về mặt hai anh trông rất “thất vọng”.

Thế rồi, nghe Thanh Thương Hoàng than thở rằng “anh nhà văn này hứa viết bài rồi tụt rút, anh nhà văn kia thì không có thực tài. Xin BG giúp một tay. Chúng tôi tin ở khả năng BG” v.v. và v.v, BG thấy tội. Lại có cái tánh quân tử Tàu “không nỡ chối từ bất cứ ai muốn CẦN đến mình”, vì thế mà BG đành phải nhận lời.

Xong, hỏi anh Thanh Thương Hoàng:

"Hạn chót phải giao bài là ngày nào?"

Thanh Thương Hoàng đáp:

"April 20/2003.

Qua hôm kế tiếp, sau cái đêm gặp gỡ lần II, nghĩa là vào khoảng April 11/2003, Thanh Thương Hoàng gọi đến nhà BG, bảo, nếu có bài thì xin gửi gấp.

Kẹt quá, BG bèn gửi qua Email một bài mới trong tác phẩm Con Tầm Đến Thác Vãn Còn Vương Tơ đang sắp chào đời.

Ngày kế tiếp, April 12/2003 thì BG nhận lá thư cáo từ của Thanh Thương Hoàng như đã gửi anh xem ở trên.

Nguyên ủy là thế đó!

Kể anh Thế Phong nghe chỉ để đáp lại câu hỏi của anh ở cuối thư anh gửi, dẫu rằng đại thể nhưng cũng rõ ràng mọi việc.

Tóm lại, chỉ toàn là chuyện RUỒI với MẬT!

BG chẳng bao giờ muốn nhúng tay vào bất cứ tờ báo nào ở hải ngoại để rồi chữ nghĩa tâm huyết phải bị “cân đo đong đếm” bởi tình cảm “nắng sớm mưa chiều” của các tay chủ báo; tên tuổi lại phải “xếp hàng chờ đợi” sau lưng các “đại, tiểu gia văn nghệ” ở Cali!

Thật phí!

*

**

Kể thêm anh Thế Phong nghe vài điều:

Khi anh Uyên Thao qua San Jose (thời gian đang hay đã thành hình tờ báo Đòi, chẳng biết!) có gọi đến BG nhiều bận nhưng BG không bắt điện thoại.

Sau cùng, anh ấy phải nhờ một người bạn chở đến nhà BG mà KHÔNG BÁO TRƯỚC.

Lần gặp đó, BG mới nói thẳng tuột ý nghĩ mình về anh Thanh Thương Hoàng, bảo rằng:

"Một người không có đờm lược như anh Thanh Thương Hoàng làm sao có thể điều hành được chữ nghĩa TTBG?"
Anh Uyên Thao cười, gật đầu, nhưng cũng "có vẻ" xấu hổ (cho ai và vì lý do gì, BG không biết?!)

Từ đó, BG tự cảm mình không "chơi" với báo Đờn nữa cho dù có DO bất cứ ai giới thiệu.

Nghĩ, thiên hạ KHÁC mình, bởi, chuyện làm báo đâu phải mới mẻ gì với BG? Đã từng nắm tờ Văn Uyển trên dưới 10 năm, nhất là sau khi TNH đã bỏ đi, các tay viết gửi bài đều được BG đối xử rất công bằng và lịch sự. Anh nào gửi trước thì đăng bài trước, có tên hay không cũng mặc. (Mà, ai lại chẳng có tên? Vừa từ bụng mẹ chui ra là đã được đặt cho cái tên rồi?!)

Bữa gặp BG mà không hẹn trước đó, BG có nghe một câu anh Uyên Thao nói:

"Thanh Thương Hoàng có lần bảo tôi: Cuộc đời bất công với BG nên cô ấy kêu ngạo cũng đúng!"

Số báo Đờn đầu tiên, dĩ nhiên BG không biết đến, nhưng nghe một anh bạn sinh văn chương phê bình rằng:

"Bài vở chẳng có gì giá trị, kể cả bài của tác giả Đêm Giữa Ban Ngày, bản văn sao đi chép lại đăng trên nhiều báo, đến tay báo Đờn thì lại cho là quý báu lắm!" (lời anh bạn).

Anh Vũ Thư Hiên (tác giả Đêm Giữa Ban ngày) này, vào buổi trưa ngày 5/5/2003 chẳng biết ma xui quỷ khiến nào mà lại nhờ Thanh Thương Hoàng gọi đến, xin BG cho gặp.

BG bảo:

"Rất bận."

Thanh Thương Hoàng nài nỉ giùm.

BG trả lời:

"Nếu vậy 9 giờ tối mới hết bận."

Cuộc gặp gỡ kéo dài khoảng gần một tiếng, với BG thì thật là nhạt phếch, nói cười với hai người khách mà mắt cứ liếc mãi cái đồng hồ treo tường, sốt cả ruột theo từng mỗi phút trôi qua!

Buổi gặp ấy không ngờ hóa lại hay!

Tại sao?

Trả lời:

Do bức ảnh Vũ Thư Hiên yêu cầu Thanh Thương Hoàng "chụp cho tôi với BG một tấm!" mà thời gian 2005, lại chính là bằng chứng xác thật cho BG khi viết bản văn Vén MÀN VỞ BI-HÀI-KỊCH TRONG CHỮ NGHĨA VŨ THƯ HIÊN:

- Chính các "nhân vật" (diễn hình là Vũ Thư Hiên) đã TỰ Ý vác thân đến nhà BG để có dịp "được ngồi" trong mâm cỗ Một Truyện Dài Không Tên, chứ BG nào có RÁN H mà đi tìm ai để kể xấu chuyện người ta?!

Tóm lại, giới văn chương hải ngoại vẫn luôn gọi cho BG vừa lòng thương xót lẫn cả niềm sợ hãi. Hình dung họ như những con thiêu thân vờn bay chung quanh ngọn đèn “danh vọng”!

Những con người “mang tiếng chữ nghĩa” mà vừa thiếu cả Tâm lại hụt luôn cả Trí! Một đám “cỏ tranh mọc tràn” làm vương chân kẻ dạo bước và tạo càng nhiều bực bội cho anh thợ làm vườn mà thôi!

BG ngừng nghe, anh Thế Phong? Chuyện văn nghệ “vườn hoang cỏ dại” kể như thế đã là quá đủ.

Cảm ơn anh và anh Đông Sơn đã tìm giùm địa chỉ và tin tức anh bạn Đào Khánh Trường. Đó là một người bạn mù, học cùng thầy, cùng lớp, tốt nghiệp cùng năm với BG ở trường Nhạc ngày xưa.

Thân mến,

TTBG.

*

**

Chuyện báo Đời cũng nằm trong cái vòng “*Quá khứ Phải quên*” từng viết ở một thư nào đó. Và tôi cũng đã “gửi lại bờ đường” mọi lớp “*bụi bặm*” ấy lâu rồi. Sự nhắc lại hôm nay chỉ là một hình thức trả lời cho câu hỏi của Uyên Thao “*có bao giờ mình được là ‘cố’ chưa nhỉ?*”

Xin đáp:

Chỉ “*cố nhân*” mới được tôi “*nhìn*” bằng cái nhìn vào “*bản chất từ một kiếp nào quá khứ*”, chứ không là nhìn qua cái “*hiện tượng xa lạ*” trên nhiều góc cạnh của thời điểm hôm nay.

Trần Thị Bông Giấy.

(Bài viết xong tại San Jose, 3:58 PM, May 30/2017)

[]